

(א) ז"ק קח, (ב) מנחם
עב, (ג) ז"כ פו, סנהדרין
עב, שבת לא: מוספתא
דביק פ"ט, (ד) שבת
ה: עירובין כ: ע"ג,
(ה) וכן ראה לומר הספר
התם ממחיל האיסור משעת
עקירה הלא אין האיסור
ממחיל אלא משעת אכילה
דאי בעי גחין ואכיל ליה
בלא הגבהה אבל בשם לא
היה אפשר בלא הגבהה היה
ממחיל נמי האיסור משעת
הגבהה, מ"ן, (ו) וישע
חוקי עירובין עט: ד"ה
כרך ומוס' קדושין כו, ד"ה
אי נמי ומוס' ז"ק פ"ט ד"ה
אלא,

גליון הש"ם

גמ' הגונב כ"ס בשבת.
עיין יושעמי ז"ק פ"ג
הלכה ד:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

(א) תוס' ד"ה הכא וכו'
לא פריך מניח, ע"י פ"י
בשם הרא"ה לדין לישנא
נמי פריך ולדבריו ל"ל דכ
בימינו כר אצ"י המוציא לת
ליה אכיל ביניהו דעדי
הש"ס לעיל בסמוך, וע"י
הרא"ה ושיטה מוספתא
בשם הרמב"ן והרא"ה
וקרובים דביניהו לדברי חז"ל
בכור וד"ק:

מוסר רש"י

הזורק חזן, בשבת (ב"ק
ק"ד), שעקירה צורך
הנחה היא, לדין זבין
עקירה להנחה קרי, מנא
מעשה שבת ומעשה עקירה
(ז"ל קרישה, ז"ח) באין
כאחד ולא אמרינן משעת
עקירה (ז"ל קרישה, ז"ח)
חייב ממון ומתחייב כפשוטו
לא הו' עד שעת הנחה
מן (ב"ק ק"ד), הגונב
כ"ס בשבת, שהגביהו
וקנאו בהגבהה (סנהדרין
ע"ג), חייב, להחזיק
ואצ"פ שהוליא אחר כך
להי"ר ומתחייב בהוליא
מיתה (ס"ט) חייב בתשלומין
ואצ"פ שמוין גנששו
(שבת צ"א) לדיכא למימר
ק"ל ליה בדבריה מיתה,
לדיכא הכא שמי קרשיות
בידע (רשב"ם ב"ב ט"ז),
שכבר נתחייב בהגביהו,
בשעת שהגביהו הכיס בצית
הבעלים (שבת צ"א) ובשכיל
חייב מיתה הכא עליו
לאחר מכן אינו נפטר
מן התשלומין (סנהדרין
ע"ג), היה מגרר ויוצא,
שלא קנאו בהגבהה אלא
בהוליא מיתם הבעלים
(שבת צ"א) ולא קנאו בתוך
הבית, אלא כשוליא להי"ר
קנאו בשעת קצות שהוליא
מנשות הבעלים ויזכר יד
למטה משלשה וקבלה בידו,
ידרו חטובה לו כשרכשה
על ארבעה והיה הוא
לו כחצו, ואצ"פ שאין
כאן הגבהה והי' מוקים
לה כמנוונת (סנהדרין
ע"ג), שלא היתה עקירה
משעה ראשונה לכך,
ובשעת מלאכת מחשבת
אברה מורה שמתין לכך
אלא שגג בשבת כסבור
שהיה חול או מלאכה זו
מומחה, אבל כי לא נתמין
פטור ממחשבת (שבועין ב.)

אלו נערות פרק שלישי כתובות

לא

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ג מהל' גניבה
הלכה ז:
יא ב ג מ"י שס טו"ע
ח"מ קמון שאל:
יב ד ה מ"י פ"ג מהל'
שבת הלכה יב:

תוספות ר"ד

א"ר אבין הזורק חזן
מתחילת ד' לסוף ד' וקרע
שיראין בהליכתו פטור
שעקרה צורך הנחה היא,
פ"י ומהחיה שעתא מתחילה
לה מלאכה והלכך אצ"ג
דחויב ממון מקמי הנחה
אתיא ליה פטור הואיל (א)
וכן עקיר להנחה אתיא
לה מיתה ותשלומין באין
כאחד ולא חייבא תשלומין
קמי למיחה, תניא הגונב
כ"ס בשבת חייב, פ"י
חייב בתשלומין אצ"פ
שהגרי שכבר נתחייב
בגביהו קודם שיבוא לידו
איסור שבת פ"י דמשעה
דאגבהה קניא שהגבהה
קונה בכ"ז אפילו ברה"י,
ופ"י אף להתחייב באונסים
מתחייב בגנפשו לא הו'
עד דמפק ליה היה
מגרר ויוצא פירוש שלא
הגביהו ברשות הבעלים
חייב באון א"י, בפ' בן
סורר ומורה מוקי לה
כגון דשרייה בהראשון שאין
הכיס בעין שאם הוא
בעין א"י לזכות בו אלא
בעל הכיס בא ונטול.

(א) נראה דל"ל הואיל דהא
הו' ליה מיתה ותשלומין וכו'.

וקרע שיראים. בשעה שזולעה ואע"ג דמיתה לאו משום ממונה דניזק אחיל ליה מיפטר וסבירא ליה לרז לרז אשי מיתה ליה ותשלומין ליה פטור: **שעקירה זורק הנחה היא.** הלכך אע"ג דחויב ממון מקמי הנחה אחיל ליה פטור הואיל וזין עקירה והנחה אחיל ליה מיתה ותשלומין באין כאחד שעקירה זורק הנחה היא ומהחיה שעתא מתחילה לה מלאכה: **דאי בעי גחין.** למטה מג' טפחים ואכיל וזכיר מג' לאו הגבהה היא: **לא מלי להדורה.** משורק את החזן הלכך משעת עקירה סופו לקרוע לו שיראין: **הכא מלי מהדר ליה.** הלכך לא אמרי' משעת הגבהה מתחילה לה אכילה: **המעציר סנין.** צדו בהליכה: **הגונב כ"ס בשבת.** הגביהו ברשות הבעלים והוליא ליה לרצה"ר: **חייב.** בתשלומין אף על פי שנהרג: **שכבר נתחייב בגניבה.** לשלם להגבהה קונה בכל מקום וקמה לה ברשותיה אף להתחייב צאונסים: **היה מגרר ויוצא.** שלא הגביהו ברשות הבעלים ולא קנאו אלא בהוליא מנשות הבעלים פטור שאיסור שבת כו': **ואמאי.** כי הגביהו ברשות הבעלים וקנאו אמאי חייב נימא משעת הגבהה מתחילה לה הולאה: **וכה"ג מי חייב.** משום שבת: **לכך.** להוליא: **לא סימא בהגביהו ע"מ להנעינו אלא הגביהו ע"מ להוליא.** ודקשי' לך נימא הגבהה זורק הולאה היא: **הכא נמאי עסקינן בשעתא.** ועמידתו היא הנחה לעקירה ראשונה ואין חייב שבת בלא ע"י עקירת חפץ הראשונה אלא ע"י עקירת גופו שעורך ענומה אחר העמידה על מנת להוליא ועקירת גופו כעקירת חפץ: **אורחיה הוא.** ואין עמידתו הנחה לזבל עקירה ראשונה ממלאכת שבת:

וקרע שיראין של חבירו גופא אמר רב חסדא מודה רבי נחוניא בן הקנה בגונב חלבו של חבירו ואכלו שהוא חייב שכבר נתחייב בגובה קודם שיבא לידו איסור חלב לימא פליגא דרבי אבין דאמר רבי אבין (סנהדרין ח"ן מתחילת ארבע לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא הכא נמי הגבהה צורך אכילה היא הכי השתא התם אי אפשר להנחה בלא עקירה הכא אפשר לאכילה בלא הגבהה דאי בעי (גחין ואכיל אי נמי התם אי בעי לאהדורה לא מצי מהדר לה הכא מצי מהדר לה מאי איכא בין האי לישנא להאי לישנא איכא בינייהו המעביר סנין ברה"ר וקרע שיראין בהליכתו להך לישנא דאמרת אי אפשר להנחה בלא עקירה הכא נמי אי אפשר להנחה בלא עקירה להך לישנא דאמרת לא מצי מהדר לה הכא מצי מהדר לה גופא אמר רבי אבין הזורק חזן מתחלת ארבע לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא מתיב רב ביבי בר אבוי (א) הגונב כ"ס בשבת חייב שכבר נתחייב בגביהו קודם שיבא לידו איסור שקילה יהיה מגרר ויוצא מגרר ויוצא פטור שהרי איסור שבת וגניבה באין כאחד ואמאי הכא נמי לימא הגבהה צורך הוצאה היא הכא במאי עסקינן כגון שהגביהו על מנת להצניעו ונמלך עליו והוציאו וכי האי גוונא מי חייב והאמר רב סימון אמר רבי אמי אמר רבי יוחנן (ג) המפנה פטור עליהם והוציאן פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך לא תיבא ע"מ להצניעו אלא במאי עסקינן הכשעמור עמד למאי אי לכתף אורחיה הוא אלא בעומד לפוש אבל לכתף מאי פטור

והוא שהדליק את הגדיש בשבת פטור מפני שידון שנפשו והיינו מיתה לזה משום שבת ותשלומין לזה משום גדיש אלא על כרחך חשיב מיתה ותשלומין לאחד הואיל ולא מתחייב מיתה בשביל אדם אלא לשמים וה"ג אכילת תרומה וקריעת שיראין הו' מיתה ותשלומין לאחד ור"י ראה ליישב פ"י הקונט' דחשיב הכא מיתה לזה ותשלומין לזה לפי שהן צ' מעשים אכילת תרומה וקריעת שיראין וכן פלוני צא על צמו של פלוני הם צ' עדיים שהיו יכולין להעיד עליו בלא הצת ועל הצת בלא עליו פלוני צא על נערה המאורסה פלונית וזימיה אצל מדליק גדיש הכל צא על מעשה אחד ולכך חשיב מיתה ותשלומין לאחד ואין נראה לרשב"א דהא אמר רב יוסף בפ"ק דסנהדרין (דף ט: ושס) הביא הבעל עדים שזימיה והביא האז עדים והזימוס לעדי הבעל עדי הבעל והביא עדים והזימוס לעדי האז עדי האז נהרגין ומשלמין ממון כמזבז ונפשות לעדים והתם על הזמיה אחת צא להם הכל ונראה לר"מ דרצא דוקא גבי עדים וזמנים אית ליה דממון לזה ונפשות לזה חייב משום דבעינן שתמקיים הזמיה כלפי כל אחד ומייהו ממון ונפשות צמד גבול פטור כיון דמתקיים צו קלמ' הזמיה אצל בעלמא מודה רצא דממון לזה ונפשות לזה פטור דהא גדי סמוך לו ועד כפות לו דמתן פטור ומוקמינן בפרק ילד הרגל (ז"ק דף כג: ושס) בגדי דחד ועבדא דחד ועוד דרצא גופיה אית ליה זמניה כגון סורר ומורה (סנהדרין דף ע"ד). דרודף ששבר כלים זין של נדף זין של כל אדם פטור אע"ג דהוי מיתה לנדף ותשלומין לבעל הליס ומיהו התם גבי רודף רצה גרס כדמוכח בהגוזל בתרא (ז"ק דף ק"ח: וצ"ק דסנהדרין (דף י:) הוי רצא ועוד אומר ר"מ דע"כ לכ"ע מיתה לזה ותשלומין לזה פטור דהא קים ליה בדבריה מיניה דפטור נפקא לן מלא יהיה אסון וגו' והתם הו' מיתה לאשה ותשלומין לבעל שהולדות שלו ואומר ר"י דלינה ראהי דהתם כיון שהולדות הן בגוף האשה חשיב מיתה ותשלומין לאחד מדע דבפרק בן סורר ומורה (שם דף ע"ד). בעי לחייב כשאלן אסון בשלשה אף ע"ג דיתן להוליא שנפשו דבמנות שבמיתה הכבוד מודבר משום דהו' מיתה לזה שרלה להורגו ותשלומין לבעל ואפ"י הכי כשיש אסון פטור והיינו משום דחשיב מיתה ותשלומין לאחד לפי שהן בגוף האשה כדפרישית ורבי"א אומר דבכל מקום מיתה לזה ותשלומין לזה חייב ועד כפות לו ורודף שאני דיתן להוליא לכל אדם וחייב מיתה לכל העולם (אף לבעל העבד ולבעל הכלים) ולהכי חשיב מיתה ותשלומין לאחד ואע"ג דמעיקרא בפרק בן סורר (ג"י שם) חשיב רודף מיתה לזה ותשלומין לזה לפי המסקנא דקאמר אלא לא שנה חזר צו מלוחמה כסרה וה"פ אלא לא שנה משום דהו' מיתה ותשלומין לאחד והכא חשיב מיתה ותשלומין לאחד כמו במדליק גדיש: **שעקירה צורך הנחה היא.** קשה דאמרינן במרובה (ז"ק דף ע"ג): **גבי גנב ומכר בשבת דפטור כגון דלמיר ליה זרוק גניבותיך לחצרי ומיקני לי לחצרי גניבותיך ופריך מני מטי לאזיר לחצרו קנה ומתחייב שנפשו משום שבת לא הו' עד שתנוח ומאי פריך והא עקירה זורק הנחה היא כדאמר הכא ולפ"מ אחי שפיר דפירש דאי אפשר לניסוך בלא הגבהה ואפ"ה קאמר רב מנסך ממש דהניזקין (גיטין דף נ"ג: ושס) ולא קא מפטר משום דקים ליה בדבריה מיניה דרבי ירמיה דמשעת הגבהה קונה ומתחייב שנפשו לא הו' עד שעת ניסוך והשתא רבי ירמיה לית ליה להגבהה זורק ניסוך היא וה"ה דלית ליה דעקירה זורק הנחה היא ולא הו' מפליג זין מני לאהדורי ללא מני לאהדורי תדע ליישנא דאי אפשר להנחה בלא עקירה אמאי נקט רבי אבין זרק חזן לניקוט מעציר אלא ודאי כי הדדי נינהו ומאן דפליג אמעציר פליג נמי אזורק ואליבא דרבי ירמיה פריך במרובה (ז"ק דף ע"ג: ושס) אצל אס אפשר לניסוך בלא הגבהה ולא המנסך דקאמר התם מעיקרא סבור כדרי אבין ולבסוף סבור כדרי ירמיה קלמ' דרבי ירמיה פליג אדרבי אבין גבי חזרו לומר אף המנסך דקאמר התם מעיקרא סבור כדרי אבין ולבסוף סבור כדרי ירמיה (פ"י בקונט' למטה מג' דלא הויה הגבהה וקשה לר"י דמה שייך הגבהה דבצר שהוא תופס צידו או צפיו דונתן צידה אמר רחמנא ואמרינן בגיטין (דף ע"ח). זרק לתוך קלמיה מגורשת קשורה אצ"פ שאינה תלויה אע"ג דמירי ברשות הבעל ואפ"י מאן דבעי התם תלויה אינו מנריך שמהא גבוה ג' אלא נראה לר"י (ה) דה"פ דאי בעי גחין ואכיל אס הוא בראש קנה יכול הוא לשחות ולתוחבה עד בית בליעמו אע"ג דצדק אכילה אינו עושה כן והויה הגבהה זו לצורך אכילה מ"מ הואיל ויכול להתחייב בלא הגבהה לאו צורך אכילה היא וה"ה דה"מ למימר דאפשר לאכילה בלא הגבהה כגון אס תחצה לו חצירו: **הכא נמי נימא הגבהה צורך הוצאה היא.** ליישנא דאי בעי לאהדורי לא מני מיהדר לי עקירה זו כמו עקירה אחרת דמ"מ האיסור ממחיל משעת הגבהה דאס היה אחר עושה עקירה לא היה מתחייב צדחה ומנא עקירה גורמת חייבו ועד שעת הנחה מושך חייבו: **נימא הגבהה צורך הוצאה היא.** מימה לפ"מ דהגבהה קונה פחות משלשה טפחים (מ' מאי פריך והא כיון דקנאה קודם התחלת העקירה דעקירה לא הויה עד שיגביה שלשה דלמטה משלשה פחות משלשה טפחים (שבת דף פ. ושס) העציר חצי גרוגרת דרך עליה חייב ואס כן דין הוא שיתחייב כמו לכן עואי דלמיר מהלך כעומד דמי דחייב לפי שקנאה קודם שהמחיל העקירה ואומר רשב"א דמשמע ליה בכל ענין גונב כ"ס אפילו מונח על גבי מקל שהוא גבוה שלשה טפחים שצא הקנין והעקירה צדמ' **שהגביהו על מנת להצניעו ונמלך להוציא.** ואס מאמר וכיון דסלקא דעתיה השתא דמיחייב אהך הולאה אס כן הדרא קושיא לזכותין לצורך הולאה היא ויש לומר דסלקא דעתין הא דנמלך והוליא הו' עקירה שניה: **אבל אכתף מאי פטור כו'.** אפילו הו' לכתף חייב הו' מני למיפקר דליפולג צדידיה זין עמד ללא עמד כלל:**

מהלך

